

Vår ref
2009/1400

Saksbehandler
Solveig Annie Strøm, tlf.: 756 82 007

Dato
1.1.2015

Handlingsplan for folkehelse 2015

MÅL: Bedre folkehelsen til befolkningen på 4691 innbyggere i Saltdal kommune. Skal omtale ressurser, finansiering, ansvarsfordeling og fremdriftsplan.

KOSTNADER: Mer penger brukt til forebygging gir mindre behov for behandling senere i livet. Finansiering og ressurser må gjennomgås når tiltakene tas opp på hver enkelt virksomhet i kommunen og i kommunens budsjettarbeid. En fremdriftsplan for tiltakene må gjennomgås i hver enkelt enhet. Det forventes samarbeid på tvers av virksomhetene for å nå målene.

TILTAK	ANSVARLIG OG SAMARBEIDSPARTNERE	NÅR	KOMMENTARER
1. Kompetanseheving om folkehelse og forankring innenfor kommunens organisasjonsutviklingsplaner slik at folkehelsearbeidet blir implementert i alle etater, tverretattlig og tverrfaglig samarbeid.	Rådmann Kommunalledere Folkehelsekoordinator Arbeidsgruppe	2015	Folkehelsekonferanse og samarbeid i Salten årlig. Hjemmeside oppdateres. Folkehelseuke mars 2015 Levekårsutvalg og formannskap orienteres årlig. Rådmann og 3 kommunalledere informeres 1 gang per måned.
2. Oversiktsarbeidet skal organiseres og oversiktsdokumentet skal brukes aktivt som kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kommunal planstrategi og i arbeidet med andre planer, strategier og tiltak.	Kommuneoverlege Rådmann Folkehelsekoordinator	2015	Innen 2015 skal vi ha en oppdatert skriftlig oversikt over helsetilstand og positive og negative påvirkningsfaktorer for helse. Helse i alle vedtak.
FYSISK AKTIVITET			
3. Frisklivssentral ved Saltdal Helsesenter - trening - sunt kosthold - røykesluttkurs Eldre -forebygge fall -bedre livskvalitet	Leder for HEFA Frisklivskoordinator Friskliv Frivillighetssentral Folkehelsekoordinator Pleie og omsorg, Siv og Randi Ergoterapeut	Årlig	Oppdatere program og informasjon jevnlig. Åpen hall og svømmehall. Eldre kan forebygge plager med regelmessig fysisk aktivitet og sunn livsstil.

-sosialt samvær	Helsefremmende team Frivillige		
4. Lage plan for bonære turstier, turveier, sykkelveier, turløyper og andre nærmiljøanlegg.	PLUT Kultur Folkehelsekoordinator	2015	Innen 2016 skal kommunen ha realisert 2 av de planlagte tiltak.
5. Lysløype og hoppbakke Rognan. -begge løypene brukes som helårsløype.	Rognan Idrettslag, skigruppa Skolene	2015	Turløypa er egnet for friluftslivundervisning. Flere er opplært på drift av tråkkemaskinen. Løypa vedlikeholdes av frivillige. Mange bruker trappene i hoppbakken som trening.
Lysløype Røklund	IL Vinger		Det pågår lyssetting.
6. Trimkasser, gapahuker og turmål.	Kultur Folkehelsekoordinator Utmarkskonsulent Frivillige Randi Tårneby Frivillighetssentral	Årlig	Enkle kart til turmålene planlegges. Merking av turløyper er planlagt, men grunneiernes tillatelse mangler. Bedriftstrimkasser. Barnehagekasser. Antall besøk er rundt 20 000. Brosjyrer lages.
7. Treningstur/sosialt samvær i Lyspunktet en gang per uke. Elvelangs	Frivillighetssentralen, Saltdal Kommune og Mental helse. 30 % stilling.	Årlig	Trimtur på fredag kl. 11 ved aktivitetshuset. Årlig markering av mental helse dag. Elvelangs arrangeres på høsten.
8. Ønsker i nærmiljøet: - Ungdom ønsker motorcrossbane i Rognanområdet. - Freesbeegolf på øyra	Kultur PLUT Frivillige foreninger	2015	Det finnes paintballbane i øvre Saltdal. Motorcross: Avslag på leie av området ved Fiskvågmoen. Alternativ 2 er mellom Nexans og Øyra.
9. Psykisk utviklingshemmede - sunnere livsstil - polarleker - polartreff	Pleie- og omsorg	2015	Prosjekt om trening og sunt kosthold for å forebygge overvekt.
10. Åpne haller og svømmehall	Kultur Skole	2015	Det er et ønske fra brukerne, mest barn og unge, at haller er åpne i ferier- høstferie,

			juleferie, vinterferie, påske og deler av sommerferie. Vedlikeholdsarbeid pågår noen ganger i feriene.
11. Trafikksikre gang og sykkelveier til skole, barnehage og arbeidsplasser	PLUT Trafikksikkerhetsutvalg	Årlig	Eget budsjett på 200 000 i egenandel i 2015.
SOSIALT SAMVÆR/PSYKISK HELSE			
12. Møteplasser for ungdom mellom 13-19 år. Mange slutter med organisert idrett. Ungdommen trenger sosiale møteplasser med voksne tilgjengelig.	Kultur HEFA	Årlig	Barne- og ungdomsklubb er Åpent 1-2 ganger i uka under Rognan Barnehage. Alpinturer, Tærnaby, Vestvatn. Ferieklubb- de med spesielle behov prioriteres.
13. Gratis frokost rus-/psykiatri	Knaggen	Årlig	Årlig søknad/Unni Mona
14. Tur-ut	Knaggen	Årlig	Årlig søknad/Unni Mona
15. Foreldrekompetanse Foreldrene trenger støtte og veiledning i å takle foreldrerollen, sette grenser og gi barna mestringsfølelse.	HEFA Helsestasjonen Barnehagene Tiltaksteam hver 14.dag TIF- Tidlig innsats forebyggende team Barn som pårørende arbeidsgruppe Vårres fremtid, vårres unga arbeidsgruppe ICDP- Foreldreveiledningsprogram	Årlig	Foreldrenes kompetanse om helsefremmende livsstil økes gjennom måltettet arbeid fra helsetjenesten og økt samarbeid mellom skole og hjem og barnehage og hjem. Foreldrestøttekoodinator Therese Madsen. 2 PMTO- terapeuter. Barn og unge med psykiske vansker, som faller utenfor eller har spesielle behov trenger ekstra oppfølging.
16. Inkludering av innvandrere	Flyktningekontoret, 3 ansatte Helsesøster for flyktninger Kultur Friskliv Hero Mottak Rognan barnehage Trollskogen Barnehage. Flyktingeteam Skolene	2015	Alle grupper av innvandrere skal gis et tilpasset tilbud om sosial deltagelse og medvirkning, og et tilpasset tilbud om gruppebasert fysisk aktivitet. Vi har 70 fastboende og

			230 på Mottaket. Barn av flyktninger integreres i barnehage og skole. Voksne fastboende er med på Stamina, TV aksjonen, 4 dager på skole og 1 dag i praksis i uka.
BARNEHAGER			
17. Arbeide for å få 6 helsefremmende barnehager - økt fysisk aktivitet - sunn kost - naturopplevelse - satsing på psykisk helse - medvirkning - evaluering - helsefremmende undervisning	Salten Friluftsråd RKK enhetsleder barnehager 2 private barnehager HMTS	2015	Innen 2016 skal vi ha utviklet helsefremmende barnehager etter anbefalt kriterier. Økt satsing på psykisk helse. Ønsker transport til fiskeplasser. God nok barnehagedekning etter foresattes behov. Byggene må tilfredsstillte dagens HMS krav.
SKOLER			
18. Arbeide for å få 4 helsefremmende skoler - mer fysisk aktivitet - sunt kosthold - god psykisk helse - økt naturopplevelse - mindre rus/røyk/snus - medvirkning - evaluering - helsefremmende undervisning.	Rektorene Lærere Skolefaglig koordinator FAU og SU Saltdal Videregående skole HMTS Helsestasjonen	2015	Innen 2016 skal vi ha utviklet helsefremmende skoler etter anbefalt kriterier. Sunnere elevdrevne kantiner PALA TIBIR PMTO terapeuter Det er 30 % dropout fra videregående skole. Byggene må tilfredsstillte dagens HMS krav om et godt arbeidsklima innvendig. Retningslinjer/veiledning for mobilbruk, databruk og mobbing. Åpen dør hos helsesøster.
19. Ballbinge mellom videregående skole og mottak	Saltdal Videregående skole Kultur	2015	Status: Ballbingen mangler mål og lys.
20. Fysisk aktivitet/sosiale møteplasser i skolegården og nærmiljøet rundt skolen. Kan	Rognan u-skole Rognan barneskole Røkland skole	2015	Skiløyper. Isflater tilgjengelig på hver skole fra januar.

også brukes når skolen er stengt.	PLUT Folkehelsekoordinator Kulturetaten Frivillighetsentralen		Trygge akebakker. Sykle og gå til skolen Mer aktivitet i skolegården- søknad sendes fra hver skole. Sykkelløyper og fotballbaner.
ANNET			
21. Helsefremmende arbeidsplasser.	Hemis Folkehelsekoordinator Ledere på arbeidsplassene	Årlig	Det må arbeides systematisk og jevnlig med HMS. HMS kurs gjennomført nov. og des. 2014. Følges opp som helsefremmende arbeidsplasser.
22. Trim for utsatte grupper i arbeidslivet - forebygge livsstilsykdommer - svømming for ansatte	Arbeidsplassene	2015	Svømming for ansatte i Saltdal kommune. Flere bedrifter gir prisavslag til ansatte ved Stamina HOT. Rognan Barnehage har et tilrettelagt trimtilbud.
23. Boligsosial handlingsplan - alle trenger en plass å bo etter alder, livssituasjon og egen økonomi	Rådmann Styringsgruppe og tverrfaglig arbeidsgruppe	2015	Utjevning av sosiale forskjeller. Arbeidet pågår. Budsjett: Kr 200 000,-
24. Utstyrssentral - utjevne sosiale forskjeller - ikke alle har råd til å kjøpe utstyr - mer friluftsliv og fysisk aktivitet	Kultur Folkehelsekoordinator Biblioteket	2015	Er politisk vedtatt og forankret under kultur. Vi har fått kr 260 000 og har søkt om mer.

Bruk av midler tildelt fra Fylkeskommunen 2015:

Ansvar	Sum budsjett	Regnskap og rapportering
Barnehager: uteaktiviteter, foreldresamarbeid/sunn livsstil, mestring	40 000	
Skoler: elever, mobbing, aktiv skolegård, mestring	40 000	
Foreldrestøtte	20 000	
Flyktninger og ungdom, integrering/fys. aktivitet, frisbeebane på Øyra,	30 000	
Trimkasser, utskifting til bedre orienteringspostkasser til toppturene, turorientering, merking	25 000	
Prosjekter, åpne haller i ferier	20 000	
Folkehelsekoordinator	100 000	
Sum	275 000	

SAMARBEIDSAVTALE OM FOLKEHELSEARBEID

DEL I – Generell del

1

Bakgrunn og formål

1.1. Avtaleparter

Saltdal kommune, org. nr. 972417734(heretter benevnt kommunen)

og

Nordland fylkeskommune, org.nr. 964982953 (heretter benevnt fylkeskommunen)

1.2. Definisjoner

Følgende definisjoner benyttes i lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr. 29) og ligger til grunn for avtalen.

Folkehelse: befolkningens helsetilstand og hvordan helsen fordeler seg i en befolkning

Folkehelsearbeid: samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, eller som beskytter mot helsetrusler, samt arbeid for en jevnere fordeling av faktorer som direkte eller indirekte påvirker helsen.

1.3. Bakgrunn for samarbeidet

Samarbeidsavtalen bygger på St.meld. nr. 47 (2008-2009) «Samhandlingsreformen» og Lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr 29). Loven gir tydelige føringer på ansvar og oppgaver for kommuner, fylkeskommuner og statlige etater. Kommunene tillegges et økt ansvar for det helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeidet. Avtalen bygger i tillegg på lover og forskrifter som er relevant for folkehelsearbeid i kommunen og fylkeskommunen, eksempelvis tannhelsetjenesteloven, lovverk knyttet til

medvirkningsorganer og plan og bygningsloven. I folkehelsemeldingen (Meld. St. 34 (2012-2013) *God helse – felles ansvar*) gis nasjonale mål og en beskrivelse av nasjonale virkemidler og tiltak i folkehelsearbeidet.

Fylkestinget i Nordland har vedtatt «Handlingsplan for folkehelsearbeid 2013-2016» som gir retning og prioritering for det fylkeskommunale arbeidet de neste årene.

1.4. Formål

Formålet med avtalen er å etablere et gjensidig forpliktende samarbeid om gjennomføring og videreutvikling av planer, strategier og tiltak for folkehelsearbeidet med grunnlag i folkehelselovens § 1. Formål:

«... å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.»

1.5 Avtalepartenes roller

Partenes roller i folkehelsearbeidet er beskrevet i lov om folkehelsearbeid (LOV 2011-06-24 nr. 29) og denne ligger til grunn for avtalen; jfr. lovens kapittel 2-4.

Kommunens ansvar er beskrevet i kapittel 2, og fylkeskommunens ansvar er beskrevet i kapittel 4.

2

Avtalens overordnede perspektiver

Avtalens innhold relateres til partenes lovpålagte ansvar og gjensidige ønskede samarbeidstiltak i henhold til egne planer og prioriteringer.

Konkretisering av kommunens utfordringer og kommunens og fylkeskommunens prioriterte samarbeidsområder beskrives i avtalens del II.

Partene skal ha særlig oppmerksomhet rettet mot følgende hovedområder i folkehelsearbeidet:

- Integrering av folkehelse og folkehelsearbeid i alt planarbeid
- Innhente nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne
- Ivaretagning av befolkningen i alle livsfaser

- Utjevning av sosiale helseforskjeller
- Medvirkning i beslutningsprosesser fra alle befolkningsgrupper
- Universell utforming
- Tilgjengelighet og inkludering

3 Organisering

3.1 Forankring

Avtalen skal forankres politisk i kommunen og fylkeskommunen. Administrativt skal avtalen følges opp av rådmann i kommunen og folkehelsesjef i fylkeskommunen.

3.2 Kontaktpersoner

Kommunen og fylkeskommunen skal utnevne hver sin kontaktperson for oppfølging av avtalen mellom partene. Disse skal også ha ansvar for å holde rådmann og folkehelsesjef oppdatert om samarbeidet (jfr. 3.1.)

Oversikt over kontaktpersoner beskrives i «Vedlegg I». Endringer meldes umiddelbart til samarbeidsparten.

3.3 Møtevirksomhet

For å ivareta intensjonene i avtalen avholdes det samarbeidsmøter mellom kommunen og fylkeskommunen etter behov, dog minst ett møte i året. Dersom begge parter er enige om det kan møter holdes i form av telefonmøte / videokonferanse.

3.4 Organisering

Folkehelsearbeidet tar utgangspunkt i de ressurser som er tilgjengelig i virksomhetene og skal organiseres og drives fram i et tverrfaglig og tverretatlig samarbeid.

Relevante aktører og organisasjoner må sikres medvirkning i arbeidet med planer, strategier og tiltak.

Partenes forpliktelser

4.1 Partenes forpliktelser

Partene skal hver for seg og i fellesskap bruke de ressurser som er nødvendig for å oppnå formål og målsetninger for samarbeidet jfr. pkt. 1. Partene plikter i sin kommunikasjon overfor omverdenen lojalt å følge opp og støtte opp om avtalen for å sikre at målsetningene blir oppnådd.

Begge parter forplikter seg til å:

- Øke forståelsen for og sikre forankring av folkehelsearbeidet i politisk og administrativ ledelse i kommunen / fylkeskommunen
- Drive frem det brede folkehelsearbeidet i et helhetlig samfunnsperspektiv mellom offentlig, frivillige og private aktører
- Ha strategier for folkehelsearbeidet med konkrete mål og tiltak, på bakgrunn av de viktigste folkehelseutfordringer
- Etablere tverretatlige samarbeidsorgan for folkehelsearbeid i kommunen og i fylkeskommunen.
- Sikre at oppfølging av prioriterte folkehelse tiltak er ivaretatt i kommunens og i fylkeskommunens budsjett
- Involvere medvirkningsorganer i alt folkehelsearbeid, og i særlig grad ha oppmerksomhet mot barn og ungdoms mulighet til deltakelse og medvirkning
- Utvikle egen organisasjon som helsefremmende arbeidsplass
- Fremme attraktive bo- og nærmiljø som bidrar til god stedsutvikling og økt fysisk og sosial aktivitet
- Inngå separate kontrakter / avtaler i konkrete samarbeidsprosjekt som ikke dekkes av denne avtale

Kommunen forplikter seg til å:

- Ha ansatt folkehelserådgiver / folkehelsekoordinator
- Sikre hensiktsmessig organisering slik at folkehelsekoordinator har tilstrekkelig mulighet og myndighet til å være pådriver i kommunens tverretatlige folkehelsearbeid
- Delta i møter og nettverkssamlinger med kommuner og fylkeskommune knyttet til folkehelsearbeidet
- Bidra aktivt til etablering av spesifikke samarbeidsavtaler med fylkeskommunen, eksempelvis innen områdene tannhelse, kultur og ungdomssatsning
- Utvikle helsefremmende barnehager, skoler, eldreinstitusjoner og evt. andre virksomheter
- Gjøre oversikten over helsetilstand og påvirkningsfaktorer tilgjengelig for fylkeskommunen
- Rapportere om kommunens folkehelsearbeid i henhold til avtalte tidsfrister:
 - Innsending av tiltaksplan for inneværende år: 30/1 inneværende år
 - Rapportering på oppfølging av tiltaksplan: 30/1 påfølgende år
 - Regnskap knyttet til denne avtalen: 31/3 påfølgende år

Nordland fylkeskommune forplikter seg til å:

- Gi veiledning og rådgivning i folkehelsearbeidet
- Fylkeskommunens oversikt over helsetilstanden i fylket skal gjøres relevant for kommunenes folkehelsearbeid
- Arrangere og delta i møter og nettverkssamlinger i fylket med kommuner knyttet til folkehelsearbeidet
- Ta initiativ til etablering av spesifikke samarbeidsavtaler med kommunen, eksempelvis innen områdene tannhelse, kultur og ungdomssatsning
- Utvikle helsefremmende videregående skoler basert på anbefalt kriteriesett
- Rapportere om fylkeskommunens folkehelsearbeid
- Bidra med årlig rammetilskudd
- Ha vedtatt fylkeskommunal handlingsplan for folkehelsearbeid

4.2 Konsekvenser ved manglende oppfyllelse

Partene skal informere hverandre snarest mulig hvis forpliktelsene i avtalen ikke kan innfris.

Det vil stilles krav fra fylkeskommunen i forhold til økonomiske tilskudd som gis. Hvis kommunen ikke innfris kravene som er satt, kan det bli aktuelt å kreve tilbakebetalt hele eller deler av utbetalt tilskudd.

5

Finansiering

Hver av partene skal dekke sine egne kostnader ved gjennomføringen av avtalen - herunder reisekostnader, diett, personellressurser m.m.

6

Varighet, opphør

Avtalen trer i kraft fra 1. januar 2014. Avtalen gjelder løpende, men kan sies opp skriftlig med 6 måneders varsel.

Dersom partene er enige, kan avtalen endres i avtaleperioden. Behov for endringer skal drøftes dersom en av avtalepartnerne ber om det.

Skal avtalen eller deler av avtalen revideres skal dette forankres på politisk nivå.

Alminnelige misligholdsbeføyelser kan gjøres gjeldende.

7

Prosessuelt

Tvister skal forsøkes løst i minnelighet.

Eventuell uenighet om forståelsen av denne avtalen skal behandles og avklares av administrativ ledelse i fylkeskommunen og kommunen.

Eventuelle rettslige tvister med utspring i denne avtale, skal løses ved de alminnelige domstoler med Salten tingrett som verneting.

8

Andre bestemmelser

Avtalen og tiltak som gjennomføres i regi av avtalen, skal profileres som et konkret samarbeid mellom avtalepartene.

Avtalen utstedes i to eksemplarer, ett til hver av partene.

DEL II – Spesifikk avtaledel for Saltdal kommune

Utfordringer i Saltdal kommune

Saltdal kommune oppgir følgende utfordringer i folkehelsearbeidet:

- Familier, barn og unge som trenger oppfølging, veiledning og støtte
- Forankring av folkehelsearbeidet innenfor kommunens organisasjonsutviklingsplaner - forankring av folkehelsearbeidet, slik at det blir implementert i alle etater i hele kommunens arbeid, tverretattlig og tverrfaglig samarbeid
- Rus og psykiatritjenesten har utfordringer innenfor unge voksne

Kommunen har en del flyktninger, og det kan være behov for integreringstiltak. Det er mye samarbeid med frivillige organisasjoner. Saltdal kommune har opprettet frisklivssentral i 2013.

Saltdal kommune ønsker å prioritere følgende samarbeidsområder i folkehelsearbeidet

- Helsefremmende skoler og barnehager
- Utvikle attraktive bo, barnehage, skole og nærmiljø som bidrar til god stedsutvikling og økt fysisk og sosial aktivitet
- Foreldrestøtte og støtte til unge voksne

Prioriterte resultatområder og resultatmål for Saltdal kommune

- **Helsefremmende barnehager og helsefremmende skoler**

Saltdal kommune skal innen 2016 ha utviklet helsefremmende barnehager og helsefremmende skoler gjennom implementering av anbefalte kriterier for disse helsefremmende institusjoner.

- **Kunnskapsgrunnlaget**

Saltdal kommune skal innen utgangen av 2014 ha avklart organisering av oversiktsarbeidet i kommunen og innen utgangen av 2015 ha utarbeidet skriftlig oversikt over helsetilstand og positive og negative påvirkningsfaktorer for helse. Oversiktsdokumentet skal brukes aktivt som kunnskapsgrunnlag i arbeidet med kommunal planstrategi og i arbeidet med andre planer, strategier og tiltak.

Nordland fylkeskommune gjør tilsvarende fylkeskommunal avklaring og utarbeider tilsvarende fylkesoversikt basert på samme tidsfrister.

- **Layterskel aktivitetstilbud i bo- og nærmiljø**

Saltdal kommune skal innen 2015 ha utarbeidet en plan for bonære turstier, turveger / sykkelveger, turløyper og andre nærmiljøanlegg som integrert del av den kommunale anleggsplan / kommunale plan for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Innen 2016 skal kommunen ha realisert 2 av de planlagte tiltak / prosjekt.

- **Foreldrekompetanse**

Foreldres kompetanse om helsefremmende livsstil økes gjennom målrettet arbeid fra helsesøstertjenesten og økt samarbeid mellom skole og hjem og barnehage og hjem.

- **Inkludering av innvandrere**

Alle grupper av innvandrere skal gis et tilpasset tilbud om sosial deltakelse og medvirkning og et tilpasset tilbud om gruppebasert fysisk aktivitet.

Fylkeskommunal oppfølging og støtte

Fylkeskommunens generelle forpliktelser ovenfor kommunen er nedfelt i avtalens pkt. 4.1

Som økonomisk støtte for kommunens arbeid i henhold til krav og forpliktelser nedfelt i avtalens generelle del (del I) gis kr. 100.000,- pr. år for treårsperioden 2014-2016. Som økonomisk støtte for kommunens arbeid med resultatområder og tilhørende resultatmål (del II) for samme treårsperiode gis i tillegg kr. 175.000,- pr. år. Det tas forbehold om mulige endringer / justeringer av tilskuddene for 2015-2016 som resultat av de politiske budsjettvedtak.

Vilkårene for videreført samarbeid etter 2016 tas opp til drøfting med kommunen i løpet av 2016.

Sted / dato *20/11-14*
Nordland fylkeskommune

Hild Havn

fylkesråd kultur, miljø og folkehelse

Sted / dato *Roan 10/11-14*
Saltdal kommune

Finn-Ole Bertelsen
ordfører

SALTDAL KOMMUNE
Ordfører

VEDLEGG I – KONTAKTPERSONER

Fra kommunen

Navn	Solveig Annie Strøm
Stilling	Folkehelsekoordinator
Adresse	Rådhuset
Mailadresse	Solveig.stroem@saldal.kommune.no
Telefon	75682038 / 90207340

75682007

Fra fylkeskommunen

Navn	Kjell Hjelle
Stilling	Folkehelserådgiver
Adresse	Nordland fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 Bodø
Mailadresse	kjell.hjelle@nfk.no
Telefon	75650458/41682377

Rapportering for 2014 Samarbeidsavtalen med fylkeskommunen om folkehelsearbeid

Respondent: solveig.stroem@saltdal.kommune.no

29.01.2015 13:30 (301m 53s)

Kommune
Saltdal

Elektronisk rapportering utfylt av
Solveig Annie Strøm, Folkehelsekoordinator

Har kommunen ansatt en folkehelsekoordinator?
Ja

Hvor stor stillingsprosent har folkehelsekoordinator?
50 %

Kontaktinformasjon folkehelsekoordinator
Solveig Annie Strøm, arbeid 75682007, privat mobil 90207340,solveig.stroem@saltdal.kommune.no. Er tilstede onsdag, torsdag og annenhver fredag.

Hvem er folkehelsekoordinatorens nærmeste leder?
Annet
Kommentar: Kommunalleder Maria Rolandsen

Har det i 2014 vært permisjon og/eller sykemelding med over 1 måneds varighet til sammen i folkehelsekoordinatorstillingen?
Ja

Har folkehelsekoordinatorstillingen stått ubesatt i perioder av 2014?
Ja

Ble fylkeskommunen informert om permisjon/sykemelding i koordinatorstillingen?
Nei

Ble fylkeskommunen informert om at koordinatorstillingen har stått ubesatt?
Nei
Kommentar: Koordinatorstillingen stod ubesatt i sykemeldingsperioden.

På hvilken måte har folkehelsekoordinators oppgaver blitt ivaretatt i perioder med permisjon, sykemelding eller ved ubesatt stilling?
Leder Maria Rolandsen ivaretar oppgavene ved sykemelding.

Tekstfelt for eventuell annen relevant informasjon om folkehelsekoordinatorstillingen
Det har vært invitasjon til samarbeidsmøter med andre kommuner i nærheten. Jeg kunne dessverre ikke møte på den avtalte dagen.

Er det etablert en tverrsektoriell gruppe som arbeider med folkehelse spørsmål?
Ja

Er den tverrsektorielle gruppen aktiv?
Ja

Hvilke oppgaver har den tverrsektorielle gruppen vært involvert i i 2014?

Handlingsplan for 2014 og oppfølging av tiltakene. Samarbeidsavtalen med NFK.

Hvilke av følgende enheter har deltatt i tverrsektoriell gruppe om folkehelsearbeid i 2014?

Rådmannens stab	Ja
Plan/miljø/teknisk	Ja
Helsestasjon	Ja
Skolehelsetjeneste	Ja
Frisklivssentral	Ja
Tannhelsetjenesten	Nei
Psykisk helsearbeid	Nei
Rusarbeid	Nei
Pleie og omsorg	Ja
Barnevern	Nei
Skoler	Ja
Barnehager	Nei
Kultur/idrett	Ja
Eldreråd	Nei
Ungdomsråd	Nei
Idrettsråd	Nei
Frivillig sektor	Ja
Privat sektor	Nei
Annet	

Kommentar: Kommunaleder Helse og omsorg og kommuneoverlege er invitert til alle møter. De møter noen ganger og får referat.

Tekstfelt for eventuell annen informasjon om den tverrsektorielle forankringen av folkehelsearbeidet

Det har vært 3 møter i 2014.

Hvordan sikres medvirkning i folkehelsearbeidet?

Forslag sendes ut til frivillighetssentralen som videresender det til lag og foreninger. Foreldre og frivillige blir kontaktet alt etter som hvilket prosjekt det er. Levekårsutvalg/politisk eller formannskap blir kontaktet etter behov. FAU eller SU ved skolene blir kontaktet ang. skolesaker. Næringsliv kontaktes etter behov. Frivillige kontakter Folkehelsekoordinatoren etter behov for veiledning og søknad om midler.

Hvordan informeres kommunepolitikere om folkehelsearbeidet?

Levekårsutvalg får handlingsplan og evt. saker som må avgjøres. Formannskap får orientering etter behov. Saker går til kommunestyret etter behov.

Har kommunen etablert samarbeid om folkehelsearbeidet med nabokommuner / hele regionen?

Nei

Har kommunen Frisklivssentral?

Ja, med tilbud til voksne

Hvordan er koblingen mellom folkehelsekoordinator (det generelle folkehelsearbeidet i kommunen) og Frisklivssentralen?

Vi møtes etter behov. Hun blir invitert med på møter om det passer. Ellers møtes vi på arbeid ved Saltdal Helsecenter der vi begge arbeider 50 % som sykepleiere.

Tekstfelt for eventuell annen relevant informasjon om Frisklivssentralen

Hun arbeider 50% stilling.

Har kommunen arbeidet aktivt med å integrere folkehelseperspektivet i kommuneplaner i 2014?

Ja

Har følgende personer vært involvert i samfunnsplanleggingen (planstrategi, kommuneplanens samfunns-/arealdel, kommunedelplaner) det siste året?

Kommunelege	Nei
Folkehelsekoordinator	Ja

Tekstfelt for utdypende kommentarer om samfunnsplanlegging og folkehelse

Vi mangler kommuneplanens samfunnsdel.

Kunnskapsgrunnet: Har kommunen avklart organisering av oversiktsarbeidet?

Ja

Kunnskapsgrunnet

Oversiktsarbeidet er laget.

Helsefremmende barnehager og skoler

Røklund skole arbeider med ute- området. FAU og elevene er aktive.
Rognan Ungdomsskole har laget fotballbane og sykkelløype.
Alle skolene har mye aktivitet og trivsel på timeplanen. Turer ut arrangeres der de går, sykler, aker eller går på ski.
Skolene arbeider med å ha gode spiseforhold for de minste elevene med nok tid. De eldre elevene på ungdomsskoletrinnet har elevkantine med fokus på sunn mat og drikke.
Det er retningslinjer for mobilbruk. Det tas tak i mobbeproblematikk og uakseptabel oppførsel umiddelbart. Det er nulltoleranse for mobbing. Det er et felles ordensreglement for grunnskolene.
Skolene arbeider med å følge opp retningslinjer for en helsefremmende skole: mer fysisk aktivitet, sunt kosthold, god psykisk helse, mindre røyk/snus/rus, medvirkning, evaluering, helsefremmende undervisning.
Lovpålagte retningslinjer, forskrifter, opplæringsloven og barnehageloven følges opp så langt som mulig.
Bygningsmassen er kartlagt, og psykisk helse hos elevene er kartlagt.
Vi har et skoletilbud til elever med spesielle behov, og elevene får også pedagogisk hjelp i timene etter behov. Helsesøster følger opp elevene.

Barnehagene har arbeidet med økt satsing på psykisk helse. De er med i et nettverk med Salten friluftsråd: Robuste Salten-onga. Det arbeides med å følge opp retningslinjer for helsefremmende barnehager: forankring, mer fysisk aktivitet, sunt kosthold, god psykisk helse, tobakksfri barnehage, god hygiene, samarbeid, medvirkning, ulykkesforebygging og helsefremmende undervisning. Engan Gårdsbarnehage planlegger en lavvo med innhold slik at barn mellom 0-3 år kan sove, spise og leke ute. Det er full barnehagedekning uten ventetid. Vi har ett barnehageopptak samt fortløpende opptak gjennom året. Ved behov for ekstra ressurser i barnehagen er det fokus på tidlig innsats og hjelp. PPT anbefaler varighet på hjelpen og skoleeier tildeler ressursene. Vi har en god dialog og plan mellom barnehager og skoler når barnet skal begynne på skolen.
Alle barnehager har en felles virksomhetsplan der helsefremmende barnehager og spesielt psykisk helse er i fokus. Det er et politisk vedtak om å arbeide med tidlig innsats. Vi har utdannet PMTO terapauter og familieveiledere. Vi er nå igang med et grunnkurs i PMTO tenking for alle ansatte. Kommunen har startet en kursrekke med Barn som pårørende. Dette er et tverrfaglig prosjekt der NPS er koblet inn. Barnehagene har startet et samarbeid med barnevernet med tema barn og samlivsbrudd. Det er utstyr i barnehagen for friluftsliv slik som redningsvester, skøyter ol.
Det er vedtatt nye beredskapsplaner. Barnehagene har egne trimkasser.

Helsefremmende bo- og nærmiljø

Skiløyper som vedlikeholdes og kjøres med tråkkemaskin. Det planlegges mot NM 2016 for rehabilitering, vann, avløp, wc ved skihytta på Høyjarfall.
Naturlige isflater som skøyte- og sparkeis ble mye brukt i 2014. Skoler hadde isflater.
Gang og sykkelveier som brøytes, sandes og har lys. Det arbeides med trafiksikre skoleveier slik at elevene kan gå, sykle eller sparke til skolene. Det er laget busslomme på Saltnes ved nye boligtomter.
Ake/skibakker som velforeninger har laget er godt brukt på Saltnes.
Trimkasser er mye brukt, flere har laget sitteplasser der folk møtes.
Fiskeplasser er mye brukt. Kaia brukes mye av innvandrere.
Softgunballbane finnes i Berghulnes.
Turkort i nærområdet rundt Storflåget er laget. Innkjøp av skilt til 3 turer er gjennomført. Prosjektet Sammen og frivillige vil sette disse opp våren 2015.
Telltur er startet med 10 trimkasser.
Utstyrsentral er planlagt og 8 kanoer på henger er plassert på Vensmoen til utlån.
Geocaching er populært hos ungdom, frivillige ordner dette.
Linebakken friluftsområde med quarterpipe og kuledump er gjennomført. Her gjenstår frø og sitteplass mot sola.
Flere lag og foreninger gjennomfører felles turer, mest i sommerhalvåret.
Ballbinge er laget på fredheim.
Barnehagene er åpne for almenheten etter stengetid. Det er en økende interesse fra velforeninger å tilrettelegge for lekeplasser og balløkker ol.

Oppvekst og foreldrestøtte / Foreldrekompetanse

Tiltaksteam har møte hver 14. dag.

TIF= Tidlig innsats Forebyggende team har møte hver 14. dag.

Barn som pårørende har møter og fagdag. Der er en utarbeidelse av felles prosedyrer. En arbeidsgruppe har møte 4 ganger per år.

ICDP- Foreldre veiledningsprogram som pågår hele året.

Vi har foreldrestøttekoordinator og 2 PMTO terapeuter.

Familieveileder og helsesøstre arbeider godt forebyggende. Helsesøstre har åpen dør på skolene.

Veiling av barn med veiledning til barn og foreldre er gjort i 3 og 8 klasse.

Kultur er aktive med å skape aktivitet og trivsel for barn og unge: stjerner i sentrum 16. mai, LAN, juleball, rockebinge, back to school party, UKM, kulturskole, bibliotek, barne og ungdomssklubb, ski/slalomturer, ferieklubb, base camp. Vi ble beste oppvekstkommune i Nordland.

Barn og unge med spesielle behov følges opp og foreldrene får veiledning.

Inkludering av innvandrere / Flerkulturell tilrettelegging

Utstyrssentral er under planlegging. Vi har fått kr 260 000 til innkjøp.

Planlegging av frisbee bane i nærområdet.

Ballbinge mellom videregående og Hero Mottak er bygd, målene og lys skal ferdigstilles våren 2015.

Rognan Mottak:

De lager mat til støtte for tv aksjonen der det er åpen kafe. De har ønsket å være med på flere ting, gjerne noe annet enn matlagning. De ble ivitert på å være med å arrangere elvelangs.

Rognan Barnehage og Trollskogen barnehage har fokus på flykninger og arbeider mye med integrering og språk.

Voksne ved Mottaket får tilbud om språkopplæring ved Røkland Skole.

Når de får opphold i Saltdal får de Introduksjonstilbud i 2 år med hovedvekt på språkopplæring. Vi har 3 ansatte på Flyktingekontoret, derav 1 programrådgiver. Vi bosetter rundt 15 flykninger per år, og har rundt 70 bosatte til enhver tid i kommunen. De søm ønsker/har rett til det får tilbud om grunnskoleopplæring for voksne over 2 år. Målet er at de skal få et tilbud om kartlegging og undervisning på Røkland skole fra høsten 2015. Nå må de dra til Fauske. Det er rundt 200 personer ved Hero Mottak.

Barn på skole: Nye barn får tilbud om skolegang på Røkland. Etterhvert som de lærer seg språket, er målet at de skal gå på skole i nærmiljøet. Bosatte barn får skole på Rognan. Barn av flykninger integreres i idrettsmiljøene.

Barn får dekket treningsavgift til håndball og fotball og diverse friluftsliv- og treningsutstyr etter behov. Noen barn er med i kulturskolen.

Noen voksne er på Åpen hall og i svømmehallen. Det har vært prøvd forskjellige typer aktiviteter, men de fortsetter ikke på egenhånd når de ansatte ikke er med. Flere er ikke vant med organiserte tilbud om trening. Det er 2 treningskort på Stamina treningssenter som de bosatte får dele.

Vi har ansatt programrådgiver i prosjekt på 2 år. Programrådgiveren arbeider med praksisplasser, språkpraksis, grunnskole, godkjenning av utdanning. Det er 2 ansatte i 100 % stilling på flyktingekontoret og flyktingehelsesøster i 40 % stilling. De arbeider med hjemmebesøk, miljøarbeid, bosetting, praktisk hjelp, budsjett, økonomi, samarbeidsmøter. Noen av de bosatte har et lite nettverk, andre integreres godt. Det er individuelle ønsker og behov.

De nye bosatte får tilbud om kosthold og helseveiledning. Noen deltar på babytreff og på samling ved aktivitetshuset hver fredag.

Eventuell annen informasjon om folkehelsearbeidet i kommunen i 2014

Prosjektet Sammen er en realitet. det er 10 ungdommer som har falt ut av arbeidslivet/skole og fått et tilbud om forskjellige jobber med veiledere.

Bolisosial Handlingplan er under planlegging med styringsgruppe og arbeidsgruppe.

Helsefremmende arbeidsplasser- Folkehelsekoordinator har vært med å arrangere 40 t. HMS kurs for ansatte i Saltdal kommune og private bedrifter.

Psykisk utviklingshemmede: det arbeides med polarleker, polarleir, sunnere livsstil og aktivitetstilbud.

Brukere av rus/psykiatri tjenesten har fått et variert tilbud etter ønsker: friluftsliv, bowling, kino ol.

Sykle og gå til skolen aksjon.

Vi har friskliv Åpen Hall, sittedans, ballongtrening og dagtilbud til hjemmeboende eldre, basseng.

Flere bedrifter og elevkantiner har fått veiledning om sunnere mat og mindre brus fra Frisklivssentralen.

Vi har fri frokost på Knaggen for brukere av rus/psykiatri tjenesten.